

(המשך מעמוד 27)

מתוככמת, הוא הופך את החלל המורכב של הבימה למיצבור של גרויים חושיים הסוחפים עמם את קהל הצופים לאורך המופע כולו.

אלא שאם בסרט האילם כוונה שפת החושים לעורר הודעות עם הרמויות ולהביא את הקהל לריגוש עד רמעות, עושה יוצר התהלוכה הגדולה הכל כדי למנוע אפשרות של הודעות עם המתרחש. הרמויות אינן מחקות התנהגות מוכרת, הן מאופרות איפור לכן שעליו מצויירים תווי פניהן כשחור מודגש, והן נעות מרחפות בתנועות המזכירות ריקוד או פנטומימה. יותר מזה, את רוב תפקידי הנשים ממלאים גברים, ועם „גברת עם קמליות“ שנוכחותה הגברית מבצבצת מבעד לפניה המתחננים ומכוונת את תנועותיה המעוררות, קשה, או אולי אי-אפשר להזהרות.

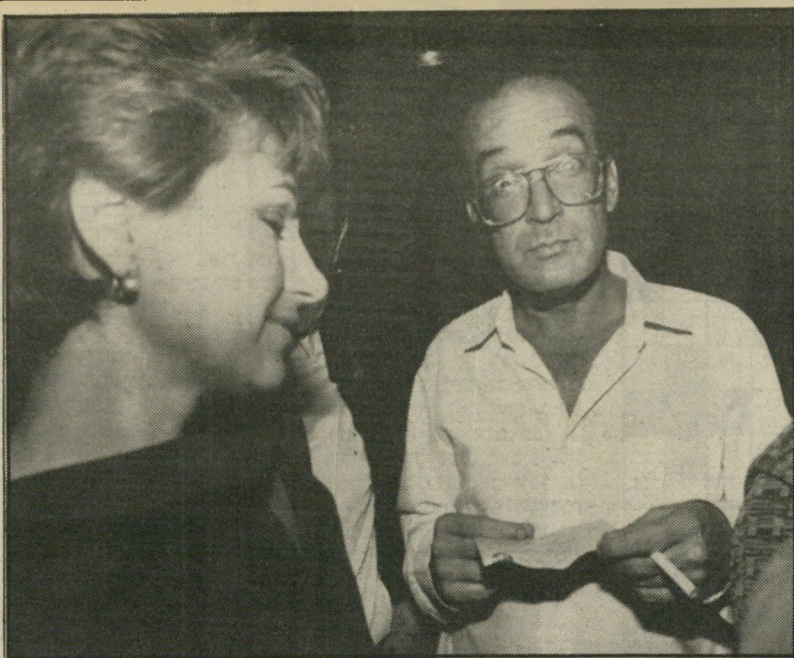
הרושם על הקהל הוא כפול, איפוא. מן הצד האחד, היענות חושית לשפת הצורות המרהיבות והמוסיקה המרגשת המלווה את המופע, ומן הצד השני איפוק וריחוק הנובעים מאופן הצגת הרמויות והטיפול במרכיבים העלילתיים של החומר. באמצעות האפקט הכפול, גורם לינדסי קמפ לקהל הנוכח בהצגה להיות מודע לעובדה שהריגוש החושית הסוחפת שבה הוא שרוי מכוננת ומנוגטת על-ידי האשליות הרעיוניות והאופטימיות המוצגות לעיניו, או במילים אחרות, שאת המציאות של הקהל בנויים המיתוסים והפולחנים המתחוללים בעולם האשליות.

המודעות ליחס אשליות-מציאות נבנית לאורך ההצגה גם באמצעות מישחק של רובדי מציאות שונים הפועלים במקביל. מותה של „הגברת עם הקמליות“ הוא גם מותה של שחקנית הסרט האילם המגלמת את דמותה, הבימאי המביים את הסרט אינו משמיע קול ודבריו נכתבים באמצעות אור על מסך הרקע, נערת הכפר שצליעתה נעלמה כשחזרה אל ממלכת הסרטים שבה לצלוע כשהיא מגורשת מעולם האשליות, והתיזמורת המלווה את ההצגה נתונה לשליטתו של הבימאי הקיים ופועל בתוך עולם האשליות שעל הבימה.

ועם המודעות לכוחם של מיתוסים, פולחנים ואשליות מוביל הבימאי לינדסי קמפ את הקהל לעבר סצינת הסיום. מיתוסים של גבורה, פולי-תנים של חברות, אשליות של הגנה והקרבה, חיילים ואחיות רחמניות, ריקודים של כוח והפגנות של נעורים הופכים אט-אט להתכתש יות שאחריתן מילחמת-אימה מלווה רעמי קרב ועניינעשן, סצינות של הרג ואונס ורצח-יגונקות, זעקות אימים איך-סופיות ואובדן מוחלט.

שורת ההשתחויות המתוכננת שביצעה הלה קה עם הסיום, מילאה תפקיד כפול. היא יצרה את ההודמות והזמן להורות לצוות הנפלא על ה מופע המרגש ויוצא-הדופן, וחשוב מזה: סיפקה לקהל את פרקי-הזמן הכרחי להתנתקות מחוויית הסיום המהממת.

עדנה אלוני

שריד (עם אשתו) לפני ההתקף. אין לי בכלל יחסי-ציבור. אני לא עוסק בזה כלל...

שריד השבוע בביתו. אני לא מתפש סיבה כדי להיות אחוז-חרדה!

אור חדש שהוא ישן

או השערוריה שלא היתה

כיצד מגיעים בימינו לכותרות העיתוניים? לאנשי האקדמיה יש בהחלט מיגבלות בשטח זה: אתיקה פוריטאנית, מורשת דורות קודמים, עדיין שולטת במבית המוסדות להשכלה גבוהה. ויש האומרים כי ביום שבו תיעלם סופית, ייעלמו גם אלה. מכל מקום, בדמותם המוכרת לנו כיום כלפי מה דברים אמורים? ברף האחרון של ידיעות אחרונות מיום א' השבוע אנו קוראים את התגלית המדהימה כי „שירו השערורייני של ביאליק ראייתכם שוב בקוצר ידכם“ אשר „נחשב עד כה כמיתקפה עזה על הרוויזיוניסטים — לא כוון למעשה נגד זאב ז'בוטינסקי“, כי אם נכתב „נגד כל הסיעות בקונגרס הציוני היז“ — ונגד שלונסקי הצעיר ומשוררי המודרנה שמררו בביאליק.

מוסיפה הר"ר זיווה שמיר, ראש מכון כץ לחקר הספרות העברית באוניברסיטת תל-אביב — המצוטטת כאן על-ידי הכתב — כי „ביאליק זועזע קשות מן האופן שבו הורח הנשיא הראשון חיים וייצמן ממשיאות ההסתדרות הציונית, וחשש ממשוררי המודרנה שקראה להדיחו מתפקיד יו"ר אגודת הסופרים.

מה את אומרת, ר"ר שמיר? ביאליק לא כיוון את שירו „השערורייני“ נגד ז'בוטינסקי בלבד, כי אם גם כל הסיעות, וחושן מזה גם נגד כל „הצעירים שמררו במימסד“. אולי גם כיוון נגד אשתו? או שרק היא ניצלה משבט עברתו? וכל זה גילית בעצמך? בלי עזרה ואיש לא ידע על כך דבר. קודם שקמת דבורה? ולשם כך כדאי לחלל את זכר אחד משירי הביקורת החזי קים ביותר של המשורר ולכנותו „שיר שערורייתי“?

באמת, שערוריה. ר' קשב

● כי זה קרה פעם. אין שום סיבה. אפילו סטטיסטית זה לא נכון. אין שום פוטנציאל לסתימה, ואני בסך-הכל במסלול הרגיל של העבודה.

● זה לא קצת כפיותי, הרצון שלך לחזור כמה שיותר מהר לעבודה נורמאלית?

אני פשוט מרגיש טוב. כרברים האלה אי אפשר לוייף. זה גם לא נכון שחזרתי לפעילות של מאה אחת, אני עושה את זה בהדרגה. אין לי שום תסביך מזה. אני לא מנסה להוכיח או לנתח.

● מפריע לך שמזהים אותך עם התקף-לב?

לא. אחרת לא הייתי מדבר על זה. עיתונאית אחת כתבה שאולי עשיתי את זה במיסגרת פעולה של יחסי-ציבור.

● אמרום יחסי-ציבור, אתה הרי הציטלמת בכל יום עם מישהו אחר בבית החולים.

לא. אני הסכמתי להצטלם. אני יכול רק לשאול למה כשזה קרה לי זה הופיע במימדים שזה הופיע, וכשזה קורה למישהו אחר, גם אם הוא חשוב, זה לא משאיר רישום.

● ומה ההסבר שלך?

אני לא אעסוק בזה. אני לא דיברתי עם צלמים מהמיטה, ובזוראי לא בנימי-שפחתי. אנשים שבי או לבקר אותי הביאו איתם צלם. מה אפשר לעשות. אם לא היה כזה עניין, לא היו באים צלמים.

● אלה יחסי-ציבור טובים.

אין לי בכלל יחסי-ציבור, אני לא עוסק בזה כלל.

● כל החברים שלך הם עיתונאים.

נגיה. יש לי הרבה חברים עיתונאים, אבל

אפשר לשאול למה הם חברים שלי, ולא של מישהו אחר. מה, אני שיהרתי אותם? נתתי להם טובות הנאה? מה יש לאדם כמוני להציע? למה החברים שלך הם עיתונאים? לא כולם, אבל כמה מחבריי הטובים ביותר, זה הכל. הבחירה נכנסת היא לא כל-כך מגוונת, אם אתה לא רוצה להישאר לברך.

התדמית שלך כח"ב צעיר השתנה בעיקבות התקף-הלב?

עד שחיים רמון נכנס, הייתי הח"ב הצעיר ביותר של המערך, ובמיקרה הטוב זה הצחיק, ובמיקרה הגרוע הגעיל.

● למה?

זה מגיע לבעיניי שאשה בת 50 מתלבשת כמו בת 20, באותה מידה יש משהו רוחה באיש שהוא בן 40 וכמה, והוא צעיר חברי המערך.

● זה לא מעלה-ולא מוריד. אני בן 46, וזה מה שאני. נכון שבארץ הייתי אומר שפוליטיקה זו סגולה לצעירות. ראיתי אנשים שמתקרבים לגיל 60 והם עדיין צעירים.

● וכולון המר, שהוא קולגה שלי וגם ידיד שלי, כבר ודאי למעלה מ-50, והוא מצעירי המפר"ל. זו פארסה, ואני לא רוצה בה חלק.

אתה רוצה לומר שהתקף-הלב לא השאיר כלום? זה לא קצת משונה?

אני לא יכול להתייחס לזה באופן רממתי. אני מעריך שבעוד כמה ימים או שבועות זה יהיה זיכרון רי רחוק, בעוד כמה ימים כבר לא אקח עוד תרופות. אני גם מצטער, כי אמרו לי שלתרופות יש השפעות, שהן מעייפות, ואני מתנצל שאני לא מרגיש כלום.

● מה אתה, סופרמן?

אני פשוט מרגיש טוב. הרגשתי טוב גם מהסיגריות. אני אדם שנמצא בפעילות כל הזמן, גם גופנית וגם לא גופנית. אני מרגיש נהדר. הרגשתי טוב קודם וגם עכשיו.

● אולי לא היה לך התקף?

אולי. יש לי פה תיק רפואי שקיבלתי מבית החולים, ויש בו תיאור המחלה. אני כל פעם קורא בזה כדי להאמין שזה באמת היה, שאני לא חלמתי על זה.

● כשאתה קורא, זה מחזיר אותך לחוויית של ההתקף?

● זו החוויה הכי חזקה שעברת בחיים? לא, אני לא חושב, אבל היא חזקה. כמו מה?

● באופן יחסי, הייתי הכי קרוב לעבר השני של

אני יודע מה מצבו. רק עכשיו ניקו אותו, והיה עורק אחד שהיה צריך לנקות. אני לא מחפש סיבה כדי להיות בגללה אחוז חרדה. גם אין לי זמן לזה. זה כמו העישון, פעם בחצי יום אני נוכר שזה היה — וזהו.

יש עוד שינוי ששכחתי לספר: אני שותה פחות קפה מאשר קודם.

● ובמה השתנו החיים שלך? בשלושה האלה. זה הכל? זה שינויים מרחיקי-לכת — עישון, לא הרבה

הרייהחושך. הייתי בקירבה מראיגה למלאך המוות. מבחינה זו, זו כלי שום ספק חוויה. מבחיר נת הכאב זו חוויה, וכאב אי-אפשר להשוות. שתי נשים שעברו גם לידה וגם התקף-לב אמרו שהתקף היה לאין שיעור יותר כואב מהלידה, אבל חוויה מהסוג הזה לא חוויתי קודם. אבל אם אני בודק מה המשמעויות של החוויה לגבי חיי, התנהגותי, מחשבותי, היא לא קררר נאלית. זו חוויה חשובה, אבל לא מרכזית.

● אתה נוטה יותר להאמין בכוחות עליונים? יש לי מחשבות כאלה תמיד. אני חי די טוב עם ההשגחה העליונה. אין לי טענות אליה.

● אתה אומר יותר תודה לאל וברוך השם? זו שיגרת לשון.

● הנתת תפילין, ברכת הגומל — אולי זה ויעיל? לא.

● היו לך מחשבות כמו: למה זה קרה דווקא לי? לא, אני לא חושב כמושגים כאלה. הבנתי שזו תקלה שצריך לתקן אותה.

אני שומר על זה כדי להוכיח שזה היה. אתה פוחד להישאר לבד? לא פוחד כלל. זו לא רציונליזציה. אני, בניגוד לאחרים, ראיתי את הלב שלי בטלוויזיה.

● אז מה?

אני יודע מה מצבו. רק עכשיו ניקו אותו, והיה עורק אחד שהיה צריך לנקות. אני לא מחפש סיבה כדי להיות בגללה אחוז חרדה. גם אין לי זמן לזה. זה כמו העישון, פעם בחצי יום אני נוכר שזה היה — וזהו.

יש עוד שינוי ששכחתי לספר: אני שותה פחות קפה מאשר קודם.

● ובמה השתנו החיים שלך? בשלושה האלה. זה הכל? זה שינויים מרחיקי-לכת — עישון, לא הרבה

„אני יודע מה מצב הלב שלי, רק עכשיו ניקו אותו“

מלח ולא הרבה קפה. והכי רממתי זה שאסור לי לאכול הרבה חמוצים. בגלל המלח, ואני נורא אוהב חמוצים.

● אתה שם לב יותר לדברים טרי וויאליים?

לא, אני פשוט בגמילה. אין לי כעיה להיגמל ממלח, זה נראה לי פשוט.

יש דבר אחד שהוא בעייתי, וזה הסיגריות, אבל הוא פחות בעייתי מכפי שחשבתי, ואני מצליח בו.